

Darrere del polític pujolista i de l'empresari, hi ha un humanista. Les seves memòries permeten constatar-ho. Macià Alavedra publica el llibre de records 'Entre la vida i la política', records recollits per Enric Vila.

Macià Alavedra (Barcelona, 1934), exconseller de diversos departaments dels governs Pujol i exparlamentari de Madrid i Barcelona, ha evocat la seva biografia en el llibre *Entre la vida i la política*, publicat per L'Esfera dels llibres i redactat per Enric Vila. Actualment presideix l'empresa Abertis Logística.

—En el llibre parlem de la vostra imatge de *bon vivant* i que a casa nostra està mal vist que t'ho diguin, a diferència de França, on és un elogi. Us ha perjudicat, aquesta imatge?

—Sí, clarament. L'enveja, a la península Ibèrica, és molt forta, i jo penso que a Catalunya més encara. I aquesta imatge de felicitat, que és una mica falsa, perquè la idea mateixa de la felicitat és una mica falsa —com tothom sap, la vida és molt dura—, en els ambients polítics no se suporta. Hi ha poc sentit de l'humor i, en canvi, hi ha una gran facilitat per a l'estripada, per a la rebentada.

—En contrapartida, dieu que bona part de l'èxit de Jordi Pujol ha consistit a donar no una imatge de felicitat sinó de preocupació, de preocupació pel país, de gravetat.

—Sí, l'hi ha anat molt bé. De totes maneres, somriure és compatible amb estar preocupat.

—Però Pujol deia de Josep Carner, per exemple, que el perdia l'humor.

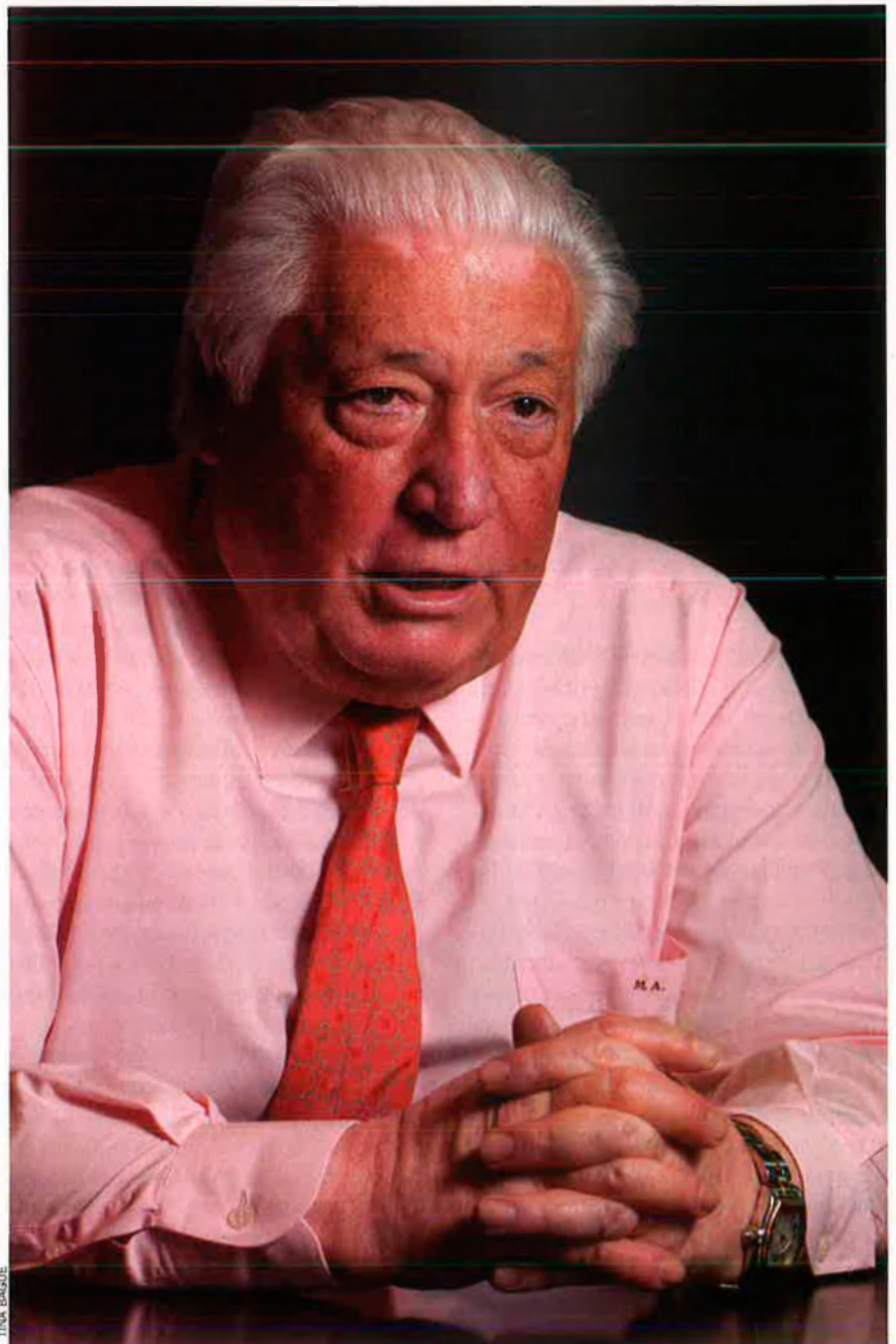
—No ho sabia. El que jo li he sentit dir és que l'excés d'ironia, la tendència fofeta del català, fa un cert mal. Això sí que li ho he sentit dir.

—I dins del partit, aquesta imatge també us ha fet mal? En Pujol no li ho va retreure mai?

—No. Dins el partit, no ho crec. Home, en un partit hi ha de tot, és una societat. Amb en Pujol hem tingut una bona química, encara que puguem tenir aspectes del caràcter diferent. La veritat és que en Pujol és un home molt més tolerant que no la imatge que s'ha creat d'ell.

—El llibre sorprendrà molta gent. La sorpresa serà descobrir-hi l'humanista darrere del polític i empresari.

“Somriure és compatible amb estar preocupat”

ri i, en especial, que tinguéssiu interès per conèixer personalment Eric Fromm. Parleu-ne, si us plau.

—Jo n'era lector. Eric Fromm és d'aquells escriptors que et deixen una empremta. Els seus llibres poden semblar, aparentment, obres de divulgació psicològica, o filosòfica, i fins i tot política, però al darrere hi ha uns coneixements humanístics brutals. I el vaig voler conèixer. Li vaig enviar una carta als Estats Units i al sobre vaig posar segells que no tinguessin l'effigie de Franco perquè sabia que li tenia una repulsió especial. Però eren els segells més barats, i em va caldre posar-ne molts, fins i tot pel darrere. Ja es veia que això tenia un cert significat. I ell el va interpretar. Em va escriure des de Locarno. Tenia un apartament sobre el llac, decorat amb gran austeritat, com era ell. I amb la dona, vam anar-hi diverses vegades. Vam tenir una sèrie de converses i fins i tot vaig llegir-li un estudi, inacabat, sobre el socialisme humanista, que respon a la seva ideologia. En parlo al llibre perquè és dels homes que més m'ha influït i m'ha impressionat. Evidentment, he llegit tota la seva obra.

—S'interessava per la situació europea del moment?

—Molt. Estava al corrent de tot. Ell era el primer que no era rabí de la família, del fons del temps. Sempre m'han impressionat els homes vitalistes, però ell era d'una austeritat que et deixava glaçat. Era l'intel·lectual en estat pur. A més, considero que era un escriptor formidable. La claredat amb la qual s'expressa és un dels seus grans mèrits.

—I a l'altra banda tenim Sartre.

—No m'agrada gens. És una persona amb talent, evidentment, però va fer una empastifada marxistoide a tot Europa de gran categoria. La diferència entre Fromm i Sartre és que Sartre estava a favor de l'aplicació pràctica del marxisme soviètic, i Fromm, tot i la seva formació intel·lectual marxista, no. A més, Sartre va ser d'una gran crueltat amb els atacs literaris al seu amic Camus.

—En el llibre declareu que a la Generalitat presidida per Pujol us en va sortir en el camp de l'economia, però no en el de la cultura. Què voleu dir exactament?

—La meua imatge de l'exili era la d'uns polítics que estaven envoltats de

tota una sèrie de grans intel·lectuals, com Pompeu Fabra, Josep M. de Sagarra, Francesc Pujols, etcètera, molt propers a la Generalitat republicana. En canvi, nosaltres, deixant a part certes excepcions importants, no vam tenir la majoria d'intel·lectuals, d'empremta marxistoide, al costat nostre. Vam tenir una part molt crítica. La veritat és que no s'esperaven que governéssim a la Generalitat durant tant de temps. A les eleccions del vuitanta ningú no donava un duro per nosaltres.

—Per què, aquest divorci?

—Nosaltres representàvem un centre, amb una política econòmica més aviat liberal, i al costat de l'empresariat, i naturalment amb una política social important que ells haguessin volgut que s'hagués fet des de les esquerres en general.

—Sobre Banca Catalana, dieu que els primers que es van equivocar van ser els gestors que Pujol va designar abans que esclatés la crisi, perquè en comptes de parlar amb el Banc d'Espanya comunicaven els problemes al PSC, pensant que el PSOE aviat governaria Espanya i els ajudarien, i van aconseguir l'efecte contrari. Va ser tan determinant, aquesta equivocació?

—Van pensar que era bo que els socialistes coneguessin la situació, per obtenir-ne ajuda quan governessin, i allò va derivar en una querella, que Pujol guanyà. Van obrir-los els llibres, amb una certa ingenuïtat. En aquell moment tots els bancs que s'havien ficat en el sector industrial tenien dificultats. A alguns, se'ls va ajudar, i Banca Catalana va acabar amb una querella, tot i que allà no hi havia malversació, sinó una crisi, com tants bancs van patir. I que consti que després es va refer i va tornar a ser una gran institució.

—Advertiu que pot semblar una provocació: remarqueu que esteu orgullós del Pacte del Majestic, amb el PP. Per què?

—Mireu, un partit que vulgui defensar Catalunya, ha de poder parlar amb qui governi a Madrid. I pactar. Sigui el PSOE o sigui el PP. A part d'aquesta concepció, també defenso el Pacte del Majestic pels resultats. Per exemple, passar del 15% de l'IRPF al 30%; suprimir el servei militar, que no és poca cosa; obtenir la gestió del Port de Bar-

celona, importantíssim; consolidar els Mossos d'Esquadra per fer-ne la policia de tot Catalunya; jugar a fons la carta de l'entrada a l'euro, i altres coses que oblidó, són totes molt importants. I obtenir-ho de la dreta espanyola, encara és més important.

—Atès el vostre tarannà, veure la radicalització de la dreta espanyola, i la crispació general, amb el retorn a les dues Espanyes enfrontades, us deu coure molt, no?

—Em cou i crec que és un camí en el qual Catalunya té com sempre les de perdre. Jo cito aquella famosa frase d'Antonio Machado, "*espanolito que vienes al mundo te guarde Dios, una de les dos Espanyas ha de helarte el corazón*". I molt sovint passa que no és una de les dues Espanyes, són totes dues. No vull negar en tot això una part de culpa important al PP, fugint del centre com ha fet aquests darrers anys.

—Els diuen que ho fan perquè no aparegui un partit d'extrema dreta i la dreta es parteixi en dos.

—Sí, molt bé, però els seus atacs a Catalunya en el tema de l'Estatut i en el tema de l'opa de Gas Natural són injustificables.

—Un dels moments més emotius de les vostres memòries és quan, jove encara, amb catorze anys, decidíu tornar, amb els pares instal·lats a l'exili.

—Ho vaig veure clar, que si em quedava a França un any o dos més, em faria francès. És la frase que surt al llibre, "ser espanyol per poder ser català". Era bon estudiant i ja em buscaven per oferir-me beques per entrar a la politècnica, una gran escola. L'educació francesa, encara que pública, té un punt d'elitisme.

—No hi va influir el fet que l'estiu del 1948 us vau trobar tan bé, en passar les vacances a Banyoles, a casa de l'àvia, amb els nombrosos cosins?

—Hi devia influir, segurament. M'hi vaig sentir molt feliç. Barcelona era una ciutat molt més grisa i trista que la Barcelona actual. I Banyoles, en canvi, era el lligam amb la terra, no? A mitjan agost, ja deia als meus pares que Catalunya era el meu país i que m'hi volia quedar. Banyoles era un poble completament català, mentre que Prada, on vivíem exiliats, era francès.

Lluís Bonada